

Číslo: 2095/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **21. 04. 2022 a 22. 04. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola – Óvoda, Námestie priateľstva 2173/27, Dunajská Streda	
Zriaďovateľ	Mesto Dunajská Streda

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Mária Pónya, riaditeľka školy

Terézia Csémiová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2095/2021 - 2022 zo dňa 04. 04. 2022
inšpekciu vykonali:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

.....

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia sa vykonala v štátnej materskej škole (MŠ) s vyučovacím jazykom slovenským (VJS) a maďarským (VJM). Vo všetkých šiestich triedach (2 VJS, 4 VJM) poskytovala deťom celodennú výchovu a vzdelávanie. Z celkového počtu 121 prijatých detí plnilo povinné predprimárne vzdelávanie 44 detí, z nich 8 detí bolo prijatých na základe žiadosti zákonných zástupcov ku školskému roku 2021/2022. V plnení povinného predprimárneho vzdelávania pokračovalo v aktuálnom školskom roku 8 detí. Jedno dieťa plnilo povinné predprimárne vzdelávanie v zahraničí.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálnych predpokladov pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

Škola realizovala predprimárne vzdelávanie detí podľa školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) Rozprávkový hrad, vypracovaného v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Dokument poskytoval informácie o výchove a vzdelávaní v škole, ktoré boli predpokladom pre uskutočňovanie predprimárnej edukácie v súlade s princípmi a cieľmi deklarovanými školským zákonom. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí ŠVP, ku ktorým prináležali interné východiská

plánovania zohľadňujúce podmienky školy a vzťahujúce sa na predprimárne vzdelávanie v škole ako celok.

Podmienky, pravidlá a postupy, ktoré sa týkali realizovania povinného predprimárneho vzdelávania (proces prijímania, prednostné prijímanie, plnenie povinného predprimárneho vzdelávania pred dovŕšením piateho roku veku, pokračovanie plnenia povinného predprimárneho vzdelávania, oslobodenie od povinnosti dochádzať do materskej školy, povolenie individuálneho vzdelávania, zanedbávanie riadneho plnenia povinného predprimárneho vzdelávania) boli zadané v školskom poriadku. So súvisiacimi povinnosťami pedagogických zamestnancov sa čiastočne zaoberala pedagogická rada (zasadnutie z 28. 03. 2022 - dôslednosť pri plánovaní a dosahovaní výkonových štandardov v prípade plnenia povinného predprimárneho vzdelávania, ponuka pracovných listov, ospravedlňovanie neprítomnosti detí v škole). V iných súvislostiach sa poradné orgány povinným predprimárnym vzdelávaním nezaoberali, pedagogicko-diagnostické ani hospitačné zistenia sa na úrovni školy v zovšeobecnenej rovine nezdiali ani nevyhodnocovali. Vzdelávanie zabezpečované externým poskytovateľom (RABBE) k problematike povinného predprimárneho vzdelávania (Školská zrelosť, Predškolák v povinnom predprimárnom vzdelávaní), absolvovali 3 učiteľky v mesiaci november 2021.

Povinné predprimárne vzdelávanie bolo poskytované deťom v 2 homogénnych triedach. Počet detí, ktoré boli do nich zaradené, neprevyšoval zákonom stanovený limit. Výchovu a vzdelávanie zabezpečovali v každej triede striedavo na zmeny 2 kvalifikované učiteľky. Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti s rámcovým vymedzením času na hru, pohybové aktivity aj učenie, určená denným poriadkom, zohľadňovala výchovno-vzdelávacie potreby detí. Činnosti zabezpečujúce životosprávu mali pevne stanovený čas. Popoludňajší odpočinok bol nastavený pružne, s možnosťou jeho postupného skracovania.

Triedy, v ktorých sa realizovalo povinné predprimárne vzdelávanie, boli vybavené učebnými pomôckami, hračkami, digitálnymi technológiami (interaktívna tabuľa, CD prehrávač) a detskou literatúrou, ktoré zodpovedali potrebám 5 - 6-ročných detí. Priestory boli funkčne členené a umožňovali uskutočňovať všetky interiérové formy denných činností. Prislúchajúci školský dvor so zatrávnenou časťou, pevnými plochami a osadenými exteriérovými prvkami vytváral podmienky pre realizovanie pohybových aktivít zámerného aj spontánneho učenia sa detí.

V procese rozhodovania o prijatí dieťaťa do materskej školy riaditeľka postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami všeobecne záväzného právneho predpisu. Rozhodnutia o prijatí vydala na základe predloženej žiadosti zákonného zástupcu a potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. O prijatí detí rozhodla v zákonom stanovenej lehote. Uplatnila kritérium prednostného prijatia, ktoré bolo zakomponované aj v školskom poriadku. O pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania rozhodla v prípade 8 detí, a to na základe písomného vyjadrenia poradenského zariadenia, stanoviska všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu.

1.2.2 Výchovno-vzdelávacej činnosti

Stav výchovy a vzdelávania sa zisťoval v 2 triedach 5 - 6-ročných detí (1 VJS, 1 VJM) prostredníctvom hospitácií vo všetkých organizačných formách denného poriadku počas dopoludnia, v ktorých bolo prítomných 32 detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie. V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach deti najefektívnejšie preukazovali pracovné zručnosti. S hračkami a pracovným materiálom, ktorý mali k dispozícii v hrách a činnostiach podľa výberu detí a vo vzdelávacej aktivite, dokázali samostatne aj podľa inštrukcií učiteliek manipulovať (hra na obchod, skladanie z papiera, vystrihovanie,

nalepovanie). S nožnicami vedeli zaobchádzať a zväčša správne ich používať pri strihaní po línii. Primeranú vizuálno-motorickú koordináciu uplatňovali aj v činnostiach s grafickým materiálom (ceruzky, farebné pastelky/voskovky, kriedy), pri obkresľovaní, dokresľovaní a vyfarbovaní produktov, ktoré vytvárali pod vedením učiteliek. Realizovali ich obvykle vo vzpriamom sede za stolíkmi, s dodržaním primeranej vzdialenosti očí od podložky. Uplatňovali spravidla správny 3-prstý úchop grafického materiálu. Zručné a primerane odvážne boli aj pri používaní rytmických hudobných nástrojov (ozvučné drievka, činely), ktorými vytvárali rytmický sprievod k piesňam (v triede s VJM s nimi manipulovala iba časť detí). Činnosti sprevádzala príjemná pracovná atmosféra.

Hrubú motoriku využívali a rozvíjali si v pohybových a hudobno-pohybových hrách v rámci činností a počas pobytu vonku na školskom dvore, pri prekonávaní umelých prekážok a v hrách s loptou. Obmedzenie v účelnom a účinnom rozvíjaní pohybového aparátu im spôsobovala nedostatočná individuálna intervencia zo strany učiteliek, zaznamenaná najmä v realizovaných zdravotných cvičeniach. Príčinou bolo nevenovanie náležitej pozornosti zaujatiu adekvátnych východiskových polôh a správne vykonávaniu posilňovacích, natáhovacích, kompenzačných cvičení a cvičení na podporu správneho držania tela. Účinnosť cvičení znižoval aj nízky počet zaradených opakovaní konkrétneho cviku (2 – 3-krát).

Menej podporných stimulov mali deti aj v oblasti rozvíjania komunikačných kompetencií. V triede s VJM boli zaangažované do rozhovorov s učiteľkou, zväčša dokázali sformulovať odpovede na kladené otázky, obvykle vedeli na danú tému komunikovať s rovesníkmi a spravidla dodržiavali komunikačné konvencie. Komunikačné zručnosti v štátnom jazyku si v dopoludňajších činnostiach nerozvíjali. Učiteľka nevyužila integrované prepájanie štátneho jazyka s maďarským jazykom k podpore rozvíjania ich komunikačných spôsobilostí. V triede s VJS preukazovali ovládanie jazyka najmä prostredníctvom využitia literárnych textov (piesní, básní, riekaniek), avšak v komunikácii s učiteľkou mali obmedzené možnosti, keďže v rozhovoroch bola dominantná a deťom kládla obvykle zatvorené otázky. Schopnosť viesť zmysluplný dialóg s učiteľkou alebo rovesníkmi deti nepreukázali. S písanou podobou reči neboli aktívne konfrontované ani v jednej triede, i keď v prostredí sa podporné stimulačné prvky nachádzali (maľovaná abeceda, písomné označenia kútikov).

Sociálne kompetencie si deti čiastočne rozvíjali iba v triede s VJM, v rámci skupinových činností (hra na obchod), v ktorých uplatňovali prvky spolupráce založenej na komunikácii, deľbe rolí a prerozdelení úloh. V triede s VJS sa ponúknutých činností deti takmer výhradne spoluzúčastňovali, čo bol dôsledok frontálnej organizácie hry alebo individuálnej činnosti. K vyjadrovaniu názorov, zaujatiu postojov, zmysluplnému hodnoteniu vlastného alebo iného konania, správania či výkonov podnecované neboli, čo tlmilo rozvíjanie ich personálnych kompetencií.

Poznatky, ktoré už mali nadobudnuté, preukazovali spravidla v rovine zapamätania alebo porozumenia. V realizovaných činnostiach nemali príležitosť aktívne vyhľadávať nové informácie alebo získavať poznatky vlastným úsilím či skúsenosťou. K navrhovaniu a uplatňovaniu nových postupov alebo možností riešenia úloh neboli inšpirované. Digitálne technológie nevyužívali.

O obsahu činností, do ktorých sa mali zapojiť, boli vopred informované, učiteľky ich však neoboznámili so zámermi a očakávaniami (čo by mali deti preukázať alebo zvládnuť). Ojedinele získavali v rámci učiteľkami uplatňovanej reflexie priebežnú a zmysluplnú spätnú väzbu, ktorá mala súvislosť s naplánovaným zámerom/cieľom činnosti. Obvykle sa ani v závere činností nedozvedeli, či ich činnosť a vynaložené úsilie bolo adekvátne a či smerovalo

k dosiahnutiu zámerov, ktoré im mali byť v úvode činností sprostredkované. Hodnotenie v závere vzdelávacích aktivít realizovali učiteľky formálne (boli ste šikovní). Zadávané úlohy a požiadavky z hľadiska individuálnych rozvojových potrieb detí nediferencovali, čo znižovalo účinnosť a efektivitu rozvíjania ich kľúčových kompetencií.

2 ZÁVERY

Podrobné informácie o povinnom predprimárnom vzdelávaní mala škola upravené v školskom poriadku. Čiastočne sa jeho realizovaním zaoberala pedagogická rada a orientovalo sa naň aj externé vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Na úrovni školy však chýbala účelná spätná väzba k efektivite realizovaných výchovno-vzdelávacích procesov v povinnom predprimárnom vzdelávaní. V procese rozhodovania v rámci prijímacieho konania sa riaditeľka riadila aktuálnym právnym stavom.

Povinné predprimárne vzdelávanie sa uskutočňovalo v 2 homogénnych triedach (VJS, VJM). Počet detí neprevyšoval stanovený limit. Edukáciu zabezpečovali 4 kvalifikované učiteľky. Priestorové a materiálno-technické podmienky zohľadňovali rozvojové a výchovno-vzdelávacie potreby detí. Organizáciu upravoval rámcovo nastavený denný poriadok, ktorý umožňoval pružne reagovať na ich potreby.

V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach deti najefektívnejšie preukazovali a rozvíjali si pracovné a grafomotorické zručnosti, ktoré boli primerané ich rozvojovým možnostiam. S pracovným a grafickým materiálom, rytmickými hudobnými nástrojmi vedeli samostatne, bezpečne a na základe adekvátnej intervencie učiteliek obvykle správne a účelne manipulovať. V triedach prevládala príjemná pracovná atmosféra.

V minimálnej miere sa deti podieľali na aktívnom nadobúdaní poznatkov prostredníctvom skúsenostného učenia. K objavovaniu, skúmaniu alebo experimentovaniu neboli podnecované. Nemali príležitosť aktívne vyhľadávať nové informácie a k uplatňovaniu inovatívnych návrhov, postupov alebo riešení v riadených činnostiach neboli inšpirované, čo znižovalo úroveň rozvíjania ich kompetencie učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť. S digitálnymi technológiami nepracovali, v dôsledku čoho stagnovalo rozvíjanie ich digitálnej gramotnosti. Komunikačné zručnosti v štátnom jazyku si v dopoludňajších činnostiach nerozvíjali. Chýbajúce podnety k vyjadrovaniu postojov, názorov a sebareflexie obmedzovali rozvíjanie ich personálnych kompetencií. Učiteľky nehodnotili činnosť detí z hľadiska dosahovaných zámerov, o ktorých ich ani neinformovali. Prekážkou v optimálnom rozvíjaní ich individuálnych osobnostných predpokladov bol aj učiteľkami uplatňovaný nediferencovaný prístup.

SILNÉ STRÁNKY

- Vytvorenie podmienok pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí vo výchovno-vzdelávacom procese.
- Priebežné podporovanie rozvíjania pracovných a grafomotorických zručností detí.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- Sporadické iniciovanie detí k aktívnemu nadobúdaní poznatkov prostredníctvom skúsenostného učenia, neinšpirovanie detí k objavovaniu, skúmaniu alebo experimentovaniu, nevytvorenie príležitostí k aktívnemu vyhľadávaniu nových informácií, k uplatňovaniu inovatívnych návrhov, postupov alebo riešení.
- Neiniciovanie detí k využívaniu digitálnych technológií.
- Nerozvíjanie komunikačných zručností detí v štátnom jazyku.

- Nevytváranie adekvátnych podmienok pre rozvíjanie personálnych kompetencií detí v dôsledku chýbajúcich podnetov k prezentovaniu názorov, postojov a k sebareflexii.
- Neoboznámenie detí so zámermi a očakávaniami v realizovaných činnostiach, nerealizovanie účelného záverečného hodnotenia z hľadiska dosahovania zámerov.
- Nediferencovanie činností, úloh, požiadaviek s ohľadom na individuálne rozvojové potreby, možnosti a potenciál detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- iniciovať deti k aktívnemu nadobúdaniu poznatkov prostredníctvom skúsenostného učenia, objavovania, skúmania alebo experimentovania, vytvárať pre nich príležitosť k vyhľadávaniu nových informácií, k uplatňovaniu inovatívnych návrhov, postupov alebo riešení;
- stimulovať rozvíjanie digitálnej gramotnosti detí;
- rozvíjať komunikačné zručnosti detí v štátnom jazyku;
- podnecovať deti k vyjadrovaniu postojov, názorov a k uplatňovaniu účelnej sebareflexie v realizovaných činnostiach;
- oboznámiť deti so zámerom riadených činností, následne im prostredníctvom záverečného hodnotenia poskytnúť reálnu spätnú väzbu o pokrokoch, úspechoch a vynaloženom úsilí pri dosahovaní stanovených zámerov;
- diferencovať činnosti, úlohy a požiadavky s ohľadom na individuálne rozvojové potreby, možnosti a potenciál detí.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program Rozprávkový hrad
2. školský poriadok
3. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
4. osvedčenia o vzdelávaní absolvovanom pedagogickými zamestnancami
5. dokumentácia súvisiaca s rozhodovaním riaditeľky
6. triedne knihy

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Jana Hlavačková

Dňa: 10. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:
PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Mária Pónya

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 23. 05. 2022 v Dunajskej Strede:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Mária Pónya

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Mária Pónya, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti